

Jezus redt de vreugde

Ledevaertkerk 14 januari 2018

Ds. Sara Dondorp

Eerste Schriftlezing: Jesaja 62:1-5

Tweede Schriftlezing: Johannes 2:1-11

Inleiding

Vandaag is het de tweede zondag na Epifanie het feest van de Verschijning van God als mens op aarde. In de liturgische kalender is de kleur nog wit: de stralende kleur van het feest. Bij deze zondag hoort het verhaal van de Bruiloft te Kana. Een feestelijk verhaal. Maar wel met een lastig randje. Want er ontbreekt iets...

De profeet Jesaja zingt over een spreekwoordelijke bruiloft, Over het verlangen van het volk naar God. Over verlangen en over vreugde!

Overdenking

Gemeente van Jezus Christus,

Vandaag zijn we nog een beetje in feeststemming. Het Kerstfeest ligt nog maar net achter ons. In de kerkelijke kalender gaan feesten vaak nog wat langer door. Maar toch... de versieringen zijn opgeruimd, de klikjes zijn op.... Is de vreugde zo langzamerhand niet afgelopen? Maandag is het Blue Monday: de deprimerendste dag van het jaar. Een Britse socioloog heeft daar een heuse berekening voor bedacht. De derde maandag van januari is de meest mistroostige dag. De feestdagen zijn voorbij, het geld is op, buiten is het nog donker, de goede voornemens zijn mislukt en de zomer is nog ver weg. Je zou er bijna van gaan sippen, bij de pakken neer gaan zitten. Zoveel troosteloosheid bij elkaar! Als je niet oppast wordt het een self-fulfilling profecy: als je maar lang genoeg zegt dat je treurig bent, wordt je het vanzelf.

Die sfeer past bij het feest waarover we in het evangelie lezen. Een groots en vrolijk bruiloftsfeest: en dan is de wijn op. De vreugde is eruit, de vrolijkheid voorbij, het enthousiasme is over. Wat nu?

Het zou de kerk anno 2018 kunnen zijn: we zijn met steeds minder, we worden steeds ouder, de wereld om ons heen verandert. Hebben we nog iets te zeggen? Is de Geest nog wel vruchtbaar in ons midden? Is het nog feest? Laten we er eens op een andere manier naar kijken. Bij de voorbereiding las ik een leuk verhaaltje over de watervaten. De zes watervaten die buiten de feestzaal staan. Ze staan treurig met elkaar te praten: Onze taak zit erop, alle handen en voeten zijn schoon. Nu staan we hier verder voor niets. We zijn holle vaten geworden, we doen er niet meer toe. We voelen ons leeg, nutteloos en afgedankt. De sfeer van Blue Monday: het feest is voorbij. Wat overblijft is leeg en donker. Maar dan gaan de vaten zingen: We verlangen ernaar om gezien te worden. We verlangen ernaar om gevuld te worden. Vul ons met uw liefde, Heer, vul ons met uw Geest. Maak ons leven tot een feest! En dan gebeurt inderdaad het wonder. De watervaten dachten dat hun rol was uitgespeeld. Maar ze worden gezien en vervuld, ze hebben nog iets te doen, ze hebben betekenis, ze kunnen vruchtbaar zijn en de vreugde is terug.

Het lied van die zes vaten doet me denken aan Jesaja 62. Een vrolijk lied, dat nog de sporen van verdriet laat zien. Verlatenheid en troosteloosheid laten we achter ons, we zingen over ons verlangen naar de bruid, naar het feest. Wat een vreugde is het te weten dat God naar ons verlangt, dat God zich over ons verheugt! Dat geeft hoop en blijdschap, dat geeft vervulling. Wat nou bij de pakken neerzitten? God heeft ons bedoeld voor vreugde.

Sippen kan altijd nog, maar hoeft eigenlijk nooit. Laten we zingen van vreugde. Ook dat kan een self-fulfilling profecy worden!

Terug naar het bruiloftsfeest in Kana. Jezus is er met vrienden en familie te gast. In het vorige hoofdstuk heeft hij zijn leerlingen om zich heen verzameld. Dit is zijn eerste openbare optreden. Je zou het zijn eerste werkdag kunnen noemen. Meteen een begin dat staat, dat klinkt als een klok. Jezus' werk begint op een feest. Dat is uiteraard niet voor niets. Denk aan Jesaja: Gods heerschappij is als een bruiloftsfeest: God verlangt naar mensen als een bruidegom naar zijn bruid, hij verheugt zich over ons als op een bruiloftsfeest. Dat is immers Jezus' boodschap: Gods heerschappij is er een van vreugde. Dat wil Jezus uitdragen en daar begint hij mee op een bruiloftsfeest: Gods Rijk is een rijk van vreugde! Niet van verlatenheid, niet van, 'bij de lege vaten neerzitten'. Maar van vertrouwen hebben in de kracht van Gods vreugdevolle liefde.

Het verhaal over Jezus' eerste optreden staat bol van de symboliek. Dat zien we al vanaf de eerste woorden: op de derde dag. Op de derde scheppingsdag heeft God het water gescheiden van het land: zo was het water niet bedreigend meer, maar kon het schoon en vruchtbaar zijn. Op de derde dag botte het groen uit. Volgens de rabbijnen was de wijnstok de eerste die vrucht droeg. Op de derde scheppingsdag begint de ontluikende lente met vreugde. Het begint met de geestrijke vrucht die wijn zal worden. De derde dag is ook de dag van de opstanding: De dood is overwonnen, Jezus leeft! De derde dag is dag van vruchtbaarheid en nieuw leven. Op de derde dag bezoekt Jezus een bruiloftsfeest. Een bruiloft staat uiteraard voor vreugde. Maar ook voor het verbond tussen God en mensen, zoals we in Jesaja lezen. Daarom is het een ernstige zaak dat de wijn op is. In symbooltaal betekent dat het einde van het verbond. Of in elk geval dat het verbond onder bedreiging staat. De ontmoeting tussen God en mensen stopt. Gods Geest draagt geen vruchten meer. Het feest van Gods vreugde staat stil.

En dan redt Jezus de vreugde! Hij geeft opdracht de watervaten met water te vullen. Die vaten die nutteloos en leeg geworden waren. Het zijn er zes, net geen zeven: het getal van de volheid. Daaraan merk je al: er ontbreekt iets wezenlijks. Er moet wat bij. De vaten worden weer gevuld, mogen weer vol worden. Gevuld met schoon en vruchtbaar water. Ook water is een symbool voor Gods verbond. Denk maar aan doopwater. De moedeloos geworden vaten worden gevuld met water en vervuld met vreugde. Gevuld met het water van Gods belofte. De moedelozen worden vervuld van Gods geest. Die inspiratie door Gods geest brengt wat op gang. Geestrijk water wordt het. Het water wordt wijn en de vreugde is gered.

Op zijn eerste 'werkdag' redt Jezus de vreugde. Hij overwint de geest van moedeloosheid en verval. De geest van Blue Monday, de geest van holle vaten. Hij geeft de moedelozen weer betekenis, zin, enthousiasme. Hij vervult het bruiloftsfeest met Gods vreugde. Zo geeft hij ons een voorproefje van Gods Koninkrijk. Vervuld van een overvloed van vreugde. Zo kan Gods Geest vrucht gaan dragen. Ook en zelfs als we met weinig zijn. Want voor God hebben we allemaal betekenis, zelfs de lege watervaten. De vreugde was op, maar is weer terug. De geest waait weer. Daaraan mogen wij ons laven, daarvan mogen wij zingen. Dat mogen we straks met elkaar delen in de kring.

Amen